Page :
Date : / /

UNIT- 1

Engaging with Narrative AND Descriptive Accounts

Suggested Activities :—

① Reading for comprehending (Individual plus group reading and discussion / Explanation)

② Narrating / discribing a realeted accounts from ones life experience (infront of smaller group)

③ Discussion of charaters and situations (sharing interpretation and point of a view in smaller group)

④ writing based on the text summary of scence - extrapolation of story converting a situation into a dialoge.

Choosed Activity :—

Narrating / describing a related accounts from ones life experence.

शेक्सपिअर : रशियाचे आराध्यदैवत

शेक्सपिअरच्या निधनास चारशे वर्षे पूर्ण झाल्याने अनेक देशांत त्यांची पुण्यतिथी साजरी झाली. दि. २३ एप्रिलला जे समारंभ झाले त्यातील एक खास ठरला. तो असा होता की अनेक नामवंत नट आणि नट्या शेक्सपिअरच्या नाटकातील 'टु बी ऑर नॉट टु बी दॅट इज क्वेश्चन' हे हॅम्लेटच्या अजरामर स्वगतातले फक्त पहिलेच वाक्य बोलून दाखवायचे.

स्ट्रॅटफर्डमध्ये शेक्सपिअर जेव्हा शाळेत शिकत होता तेव्हा ऑक्सफर्ड विद्यापीठाचे पदवीधर लॅटिन इ. शिकवत. शेक्सपिअर इंग्लंडच्या खरा पण आपल्या नाटकांमुळे तो जगाचाच नागरिक केव्हाच होऊन बसला. यात रशियाचा खास उल्लेख करावा लागेल. जर्मन, अमेरिका इ. देशांतील शेक्सपिअरचे स्थान आहे. रशिया हा अनेक दशके रंगीत चित्रकला, नाट्यकला, शिल्पकला, आणि चित्रपट अशा विविध कलांत उच्च स्थानावर आहे.

तसे पाहिले तर शेक्सपिअर हा त्याच्या देशाबाहेर कधी गेला नव्हता. पण लंडनमध्ये अनेक परकी लोकांची आवक-जावक फार पूर्वीपासूनची आहे. त्यामुळे शेक्सपिअरने काही रशियन लोक व व्यापारी पाहिले असतील का त्यांच्या सहवासातही आले असतील.

निटर्स टेल सिसिलियाची हे नाटक बाहेर आले 1610-11 मध्ये. यांची नायिका सिसिलियाची राणी हरमिऑन हिच्यावर खोटा आरोप होतो. त्यासाठी खटला होतो. ती न्यायाधीशा सांगते की रशियाचा सम्राट हा पिता होता. तो जिवंत असता तर आपल्या मुलीवर आलेला किंवा तिला पाहावा लागला नसता. असे हा शेक्सपिअरच्या नाटकात आलेले रशियाचे उल्लेख

Page:
Date: / /

कुमार अवस्थेतील बालकांच्या विकासात शिक्षकांची भूमिका :-

① कुमारअवस्थेत होणारे बदल हे नैसर्गिक आहेत. यामुळे गोंधळून जाण्यासारखे काही नाही. हे मुलांना समजावून सांगावे.

② या अवस्थेत बालके भावनिकदृष्ट्या अस्थिर असतात. अशावेळी यांना समजावून द्यावे.

③ बालकांच्या भावना दुखवणार नाही याची काळजी घ्यावी.

④ मुले संबंधप्रस्थलीने राहतात अशावेळी शिक्षकांनी त्यांच्या गटाला योग्य मा देऊन त्यांना विधायक कार्य करण्याची संधी द्यावी.

⑤ विद्यार्थ्यांवर महत्त्वाची जबाबदारी सोपवून त्यांच्या विचार शक्तीला चा द्यावी.

Page:
Date: / /

अहवाल

02/09/2019 रोजी EPC या प्रात्यक्षिकांतर्गत Unit 2 Engaging with popular subject based expository writing मधील writing a review or a summary of the text with comments and options हा घटक निवडण्यात आला.

09/09/2019 रोजी संबंधित मार्गदर्शकांनी सारांश लेखन म्हणजे काय? सारांश लेखन कसे करावे याविषयी मार्गदर्शन केले.

16/09/2019 रोजी गटातील सर्व विद्यार्थी शिक्षकांनी प्रत्येक एक लेख निवडून त्याचे सूक्ष्म वाचन करून त्याचे सारांश लेखन केले.

23/09/2019 रोजी सर्वांनी या प्रात्यक्षिकांचे अहवाल लेखन केले.

Page:
Date: / /

शाळेसंबंधी शिक्षकाची भूमिका-

① अध्ययन- अध्यापनाशी संबंधित भूमिका.

① आपल्या विषयाचे वार्षिक नियोजन तसेच घटक नियोजन करणे.
② अत्याधुनिक शैक्षणिक साधने व विचार प्रवाह यांचे ज्ञान देणे.
③ पाठ्यपुस्तके, हस्तपुस्तके, कार्यपुस्तिका यांची माहिती विद्यार्थ्यांना देणे.
④ आपल्या पाठाविषयी अभ्यासक्रम वेळेत पूर्ण करणे
⑤ वर्गात योग्य आंतरक्रिया घडवून आणण्याचा प्रयत्न करावे.

② सहशालेय अभ्यासक्रम संदर्भातील भूमिका

① विद्यार्थ्यांच्या गरजा विचारात घेऊन उपक्रमांची निवड करावी.
② अभ्यासक्रम कार्यक्रमाची नियोजन करणे.
③ आयोजित कार्यक्रमाची महत्व विद्यार्थ्यांना पटवून देणे.
④ अनुभवी व्यक्तींचे मार्गदर्शन घेणे.
⑤ उपक्रमात सहभागी होण्यास विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन देणे.

③ मूल्यमापन भूमिका-
विद्यार्थ्यांच्या प्रगतीचे वर्तन बदलाचे मापन करण्या आकेल विविध परिक्षा व उपक्रमाचे आयोजन केले जाते.

Page :
Date : / /

UNIT-4

Engaging with Educational writing

Suggested Activity:-

1. Describe your own life experience and convert a situation in a dialogue.
2. Review of research articles from journal, at least on social issue.
3. Analysis the structure of any two newspaper articles.
4. seminar on the changing role of teacher
5. prepare presentation on any topic from your subject area.

Choosed Activity:-

seminar on the changing role of teacher.

Page :
Date : / /

UNIT-2

Engaging with popular Subject Based Expository writing.

Suggested Activities —

① Reading to extract over all meaning information, subject knowledge.

② Identifying major contents and ideas involved and making notes on the in some schematic form. flow diagram, tree diagram. mived mapets.

③ explaining list of text / topic to briters

④ writing a review or a summary of the text with comments and option.

Choosed Activity —

Writing a review or a summary of the text with comments & options

Page:
Date: / /

विद्यार्थी व शिक्षकाच्या जीवनातील एका अविस्मरणीय क्षणाचे कथन / वर्णन :-

मागील सुट्टीत आमच्या घरी सहलीला जाण्याचा बेत ठरला होता. सहलीसाठी आंबोली घाट आणि आजूबाजूचा परिसर निवडण्यात आला. आंबोलीला जायचं म्हणून मी खुप खुश झाले. कारण मी आंबोली घाट मी पहिल्यांदा पाहणार होते. त्यामुळे घरात सर्वात आनंदी मी झाले होते.

आम्ही सर्वजण जेव्हा आंबोलीला पोहोचलो. तेव्हा तेथील निसर्गरम्य वातावरण पाहुन सगळेच खुप खुश झाले. आंबोली हे निसर्गाची कृपा लाभलेले डोंगर माथ्यावरचे साउ एक छोटेसे गाव आहे. प्रवास आम्ही सावंतवाडीहुन आंबोली हे निघालो होतो. तेव्हा त्या डोंगराच्या पायथ्याशी असलेल्या गावात. आलो. आंबोलीला थंड हवेचे ठिकाण म्हणून प्रसिद्धी मिळू लागली आहे. त्याला गरिबांचे महाबळेश्वर म्हणून ओळखतात.

सर्व प्रवास आम्ही येथे असलेला धबधबा पहायला गेलो. धबधब्यावरून उंचावरुन पडणारे पाणी आपल्या डोळ्याचे पारणे फेडते. धबधब्याजवळ गेल्यावर पाण्यात जाण्याच्या मोह मला आवरता आला नाही. दुसरीकडे जावेच वाटत नव्हते. आईबाबांच्या आग्रहाखातर आम्ही पाण्यातून बाहेर आलो. आंबोली- बेळगाव चा रस्त्यावर जरा पायपीट करुन पुढे गेल्यावर आम्हाला हिरण्यकेशी नदीचे उगमस्थान दिसले. पुढे या नदीला चित्रा नदी मिळते.

आंबोलीच्या वाटातून फेरफटका मारताना आंबा, काजू, रंगीबेरंगी, झाडे, पाने, फळे, फुले, दिसत होती. माझे मन अगदी काय पाहू आणि काय नको असे झाले. होते ते क्षण आठवले की असे वाटते पुन्हा पुन्हा जावे.

Page :
Date : / /

शिक्षकाची बदलती भूमिका -

बदलत्या काळानुसार शिक्षकाला आपली भूमिका बदलावी लागते. प्राचीन काळापासून आजपर्यंत शिक्षकाच्या भूमिकेत सातत्याने बदल होत आहेत सध्याच्या काळात शिक्षकाला खालील प्रकारच्या भूमिका पार पाडाव्या लागतात.

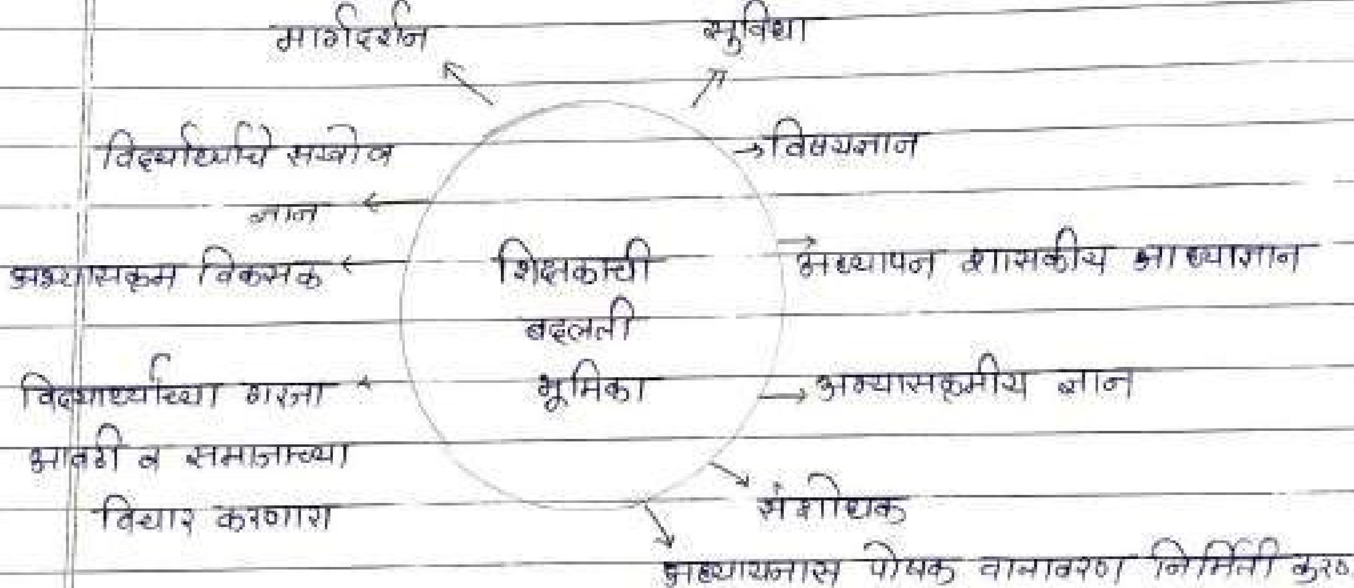

① शिक्षकाला तीन प्रकारचे ज्ञान असणे आवश्यक आहे.
 i> विषय ज्ञान
 ii> अध्यापन शास्त्रीय ज्ञान
 iii) अभ्यासक्रम ज्ञान

② शिक्षकाला आपण शिकवत असलेल्या विषयाची व तिच्या पालक विद्या-शाखेची संरचना, गृहीतके, पद्धती यांचे ज्ञान असावे.

③ शिक्षकाला विद्याशाखेची संरचना, गृहीतके, ज्ञान असावे.

Page:
Date: / /

अहवाल

EPC-1 Reading and Reflecting on text च्या first unit (Engaging with narrative and descriptive Accounts) प्रात्यक्षिकांत समाविष्ट Narrating / Describing a related accounts From ones life experience हा घटक 4/8/20 रोजी निवडण्यात आला.

त्यानंतर 11/8/2019 रोजी प्रशिक्षणार्थी आपल्या जीवनातील अविस्मरणीय प्रसंगाविषयी ग्रुपमध्ये कथन केले व त्याचे लेखन 18/08/2019 रोजी मार्गदर्शक शिक्षकांना दाखविले.

25/08/2019 रोजी या प्रात्यक्षिकाचे अहवाल लेखन करण्यात आले हे प्रात्यक्षिक करताना आम्हाला प्राध्यापकांचे मार्गदर्शन लाभले.

५) शिक्षकाला विद्याशाखेची संरचना - सखोल ज्ञान असावे. शिक्षकाला आपल्या विषयाशी संबंधित इतर विद्याशाखेचे ज्ञान असले पाहिजे.

Page :
Date : / /

माझी दुष्काळी डायरी - . . . .

आज ड्रोन कॅमेरातून दुष्काळ पहिला हा असा टेलिव्हिजन म्हणजे पहिलाच प्रयोग मांजरा धरण १९८०नंतर पहिल्यांदाच पूर्ण आटलंय पाणी नसल्याने धरणात मेलेले, मासे, कासव, शिंपल्यांच्या खच पडलाय चारी खोदल्या तरी तळावाल पाणी आढळेल दिसत नाही. पाटोद्याजवळच्या सोनाळ्यात मांजरा नदीचा उगमस्थान नदी इथे पांढरी रेघ दिसते.

तीन वर्षे सलग मराठवाड्यातल्या काही भागात राजस्थानच्या वाळवंटापेक्षाही कमी पाऊस झाला राजस्थानच्या वाळवंटाची वार्षिक सरासरी २०० कि.मी आहे. कॅमेरापुढे आलेली पिकं मोडण्याचा हेक्टरी खर्च चार हजार रुपये.

मुंबईत आकाशाशी स्पर्धा करणारे स्कायस्क्रॅपर्स आहेत. मराठवाड्यात पाण्यासाठी ग्राउंड स्क्रॅपर्स तयार झालेत. ५० मजली उंच इमारतीएवढे खोल बोअरवेल्स घेऊनसुद्धा पाणी लागेनासं झालंय मध्य महाराष्ट्रात पाऊस नाही. त्याचा अंदाज ३० वा दिवस ९० दिवसांच्या सोयाबीनला ४० दिवसांपासून पाणी मिळालेलं नाही.

मराठवाड्यात पाऊस नाही असा आज ६० वा दिवस, दुष्काळ भयावह होत चाललाय उस्मानाबादच्या ७ लाख जनावरांना तीन दिवस पुरेल एवढाच चारा उरलाय. शेतात कोणी जात नाही उधार कोणी देत नाही. चाऱ्या अभावी जनावरांच्या चाऱ्याला विक्रमी भाव आला आहे. ज्वारीच्या कडब्याची एक पेंडी ३० रु आणि ज्वारी 15 रु. कि. माणसापेक्षा जनावरांना चारा दुप्पट महाग झाला आहे. म्हणून दुष्काळ एवढा आहे. की माणसाला स्वतःलाच काही खाण्यासाठी दुष्काळ आहे. मग जनावरांचे न किती हाल अशा प्रकारे माझी दुष्काळी डायरी.

Page:
Date: / /

समाविशक शिक्षणात शिक्षकांची भूमिका -

① समावेशक शिक्षणात जे अपंग विद्यार्थी आहेत. त्यांच्या अपंगत्वाच्या प्रकार ओळखून त्यानुसार त्यांना शिक्षण द्यावे.

② अपंगत्वाच्या प्रकारानुसार वेगवेगळ्या साधनांची माहिती शिक्षकांनी द्यावी व उपलब्ध करून द्यावे.

③ कृतीयुक्त शिक्षण देण्याचा प्रयत्न करावा. अपंगांच्या क्षमतेनुसार कृती करण्यास संधी द्यावी.

④ पालकांच्या अपंगाच्या शिक्षणाकडे पाहण्याचा दृष्टीकोन बदलवावा.

⑤ अपंगांच्या सर्व प्रकारानुसार मुलांना शिकविण्यामध्ये अध्यापन कौशल्य शिक्षकांकडे असावे.

⑥ शाळेतील इतर मुलांना अपंगाकडे पाहण्याचा दृष्टीकोन बदलवावा.

⑦ अपंगाशी मैत्रीपूर्ण संबंध निर्माण करावे.

Page :
Date : / /

UNIT- 1

Engaging with Narrative AND Descriptive Accounts

Suggested Activities :—

① Reading for comprehending (Individual plus group reading and discussion / Explanation)

② Narrating / discribing a realeted accounts from ones life experience (infront of smaller group)

③ Discussion of charaters and situations (sharing interpretation and point of a view in smaller group)

④ writing based on the text summary of scence . Extrapolation of story converting a situation into a dialoge.

Choosed Activity :—

Narrating / describing a related accounts from ones life experience.

अहवाल

EPC या प्रात्यक्षिकांतर्गत Unit 3 Engaging with Journalistic writing यातील पहिला उपघटक using reading for extracting information or appropriate for initial reading of articles हा उपघटक ३०/१०/२०१९ रोजी निवडण्यात आला. व प्रत्येक प्रशिक्षणार्थीने प्रत्येकी लेख निवडले.

६/११/२०१९ रोजी निवडलेल्या लेखाचे मुद्दे काढून त्यांचे लेखन करण्यात आले व २० रोजी या प्रात्यक्षिकाचे अहवाल लेखन करण्यात आले

Page:
Date: / /

अहवाल

11/11/2019 रोजी प्रात्यक्षिकातील चौथा घटक Engaging with educational writing या घटकातील seminar on the engaging role of teacher हा उपघटक निवडण्यात आला हा घटक निवडताना प्रा. बोंदर डी. बी यांनी योग्य आवृत्ती सांगितली.

11/11/2019 रोजी seminar on the changing role of teacher (शिक्षकाची बदलती) यामध्ये बदलत्या काळानुसार शिक्षकाची भूमिका कशी असावी. याविषयी चर्चा करण्यात आली. त्यामध्ये विद्यार्थ्यांच्या विकासातील भूमिका तसेच शाळेतील भूमिका आणि शिक्षकांचे सार्वत्रिकरण समावेशक शिक्षणात शिक्षकाची भूमिका याचा विचार करण्यात आला.

हे प्रात्यक्षिक करताना प्रा. यांनी वेळोवेळी मार्गदर्शन केले

जीवे उत्सव करीत आहेत. माता-पित्यांचा आधार बघून सावली ठरणार आहे. मुलीच्या जन्माचे स्वागत होईल. आता मुलीचा जन्म कोणीही नाकारणार नाही.

आई! घेऊ देना जन्म मला
तुझ्या उदरी
आता सावित्री होईन मी
देईन सर्वांना ज्ञानाची शिदोरी

Page :
Date : / /

समाजाशी संबंधित शिक्षकांची भूमिका-

शाळा आणि समाज यांचे संबंध प्रस्थापित होण्यासाठी त्यांना एकत्र आणणे प्रमुख कार्य शिक्षकांचे आहे. शिक्षकाने समाजाला पूर्णपणे समजून घेऊन विविध प्रकारचे सेवाकार्य करावे समाजात काळानुसार परिस्थितीनुसार अनेक बदल पाहून घेत असतात.

① सामाजिक परिवर्तनामध्ये शिक्षकांची भूमिका-

① सामाजिक मूल्या अनेक काही परंपरा यांचा त्याग करून देण्याच्या स्वीकार करण्याची वृत्ती समाजात निर्माण करावी.

② न्याय, स्वातंत्र्य, समता या सामाजिक मूल्यांची समाजात रुजवणूक करा

③ शिक्षकाने नवीन राष्ट्रीय, उद्दिष्टे, सामाजिक, आदर्श व समाजामध्ये आत्मसात करावीत.

④ समाजात स्त्री- पुरुष समानता हे मूल्य रुजवण्यास प्रयत्न करावा.

⑤ समाजातील मूल्यांची घसरण होऊ नये म्हणून विविध मूल्यांची जोपासना करण्यास सांगणे.

② सामाजिक नियंत्रणात शिक्षकांची भूमिका-

① शिक्षकांच्या माध्यमातून संस्कृती संक्रमण करणे समाजात पूर्वीपासून चालत आलेल्या परंपरा यांचे विद्यार्थी मध्ये संक्रमण करणे.

② आपल्या देशातील लोकशाहीचा संरक्षणासाठी व संवर्धनासाठी आवश्यक असलेल्या नागरिकत्वाचा, भावनांचा विद्यार्थ्यांमध्ये समाजशील

③ विद्यार्थीमध्ये समाजशील वृत्तीचा व सामाजिक कार्यक्षमतेचा विकास करावा.

④ ऐतिहासिक वस्तू, भौगोलिक व निसर्गरम्य आहे त्यांना भेटी देणे.

प्रकाशाच्या वाटेवर –

जागतिकीकरणाला आता 25 वर्षे झाली. त्याचे फायदे-तोटे सारे काही या एवढ्या वर्षात आपण अनुभवले. अर्थव्यवस्थेला बळकटी आली. जगातील पहिल्या तीन बलाढ्य अर्थव्यवस्थांमध्ये आपला समावेश होण्याच्या दिशेने वाटचाल सुरू आहे.

गेल्या 25 वर्षांत खूप काही बदलले. रेशन कार्डवर असलेले कुटुंब आता प्रत्यक्षात पासपोर्टपर्यंत पोहचले खरे पण त्याच वेळेस रेशनकार्डवरचे कुटुंब गायब झाले. आपल्या मनातील जुन्या संकल्पनांना सोडचिठ्ठी देऊन सकारात्मक विचार करीत जाण्याचा स्वीकार करण्याची हीच योग्य वेळ आहे.

अनेकदा नियोजन करायचे म्हटले आणि ते खूप मोठ्या प्रमाणावरील असेल तर सारे वळतात. माहितीचा भस्मासूर आपल्याला खाक तर नाही ना करणार याची भिती आहे आणि आता यापासून सुटका नाही. याची जाणिवदेखील.

अधिक समृद्धीच्या वाटेवर असताना कदाचित थोडे थोडे दुर्लक्षही झाले असेल म्हणूनच सरकारला कदाचित काळ्या पैशांविरोधातील मोहीम हाती घ्यावी लागते.

1. सहा वर्षापेक्षा अधिक वयोगटातील बालकाने कोणत्याही शाळेत प्रवेश घेतला असेल तर त्याच्या वयाला अनुसरुन योग्य अशा वर्गात प्रवेश मिळवून दे
2. शाळेत प्रवेश घेतल्याने कोणतेही बालक त्याच्या वर्गात राहणार नाही. याची दक्षता घ्यावी.
3. कोणत्याही बालकास शिक्षण घेताना, आर्थिक, सामाजिक व सांस्कृतिक अडथळा येणार नाही. याची दक्षता घ्यावी.
4. शाळेत कोणत्याही बालकास जात-धर्म, वंश, याविषयी अपशब्द वापरु नयेत.
5. शिक्षकाने कोणतेही भेदभाव विचारात न घेता प्रत्येकाला शिक्षणाची समान संधी द्यावी.
6. शाळेत दाखल असलेल्या विद्यार्थ्यांचा पट टिकवून ठेवावा.

Page :
Date : / /

UNIT-3

Engaging with Journalistic writing

Suggested Activities –

(1) using reading stategies such as scanning swimming and reading for extractive information as appropriate for initial reading of articles.

(2) Analysis of structure of the articles identifying sub-headings key words, sequencing of ideas illustration or stastical representation etc.

Choosed Activity –

using reading strategies such as scanning, swimming and reading for extracting information as appropriate for intitial reading of articles.

विद्यार्थी विकासामध्ये शिक्षकांची भूमिका -

① बालभावस्थेच्या विकासात शिक्षकांची भूमिका.

① या अवस्थेतील बालकाचा शारिरीक व मानसिक विकास सपाट्याने होतो. त्याचे आवश्यक असणारी परिस्थिती निर्माण करावी.
② या गटातील बालकांना बडबडगीते आवडतात. त्यातूनच त्यांच्या मानसिक विकास होतो.
③ बालकांच्या कारक विकास होण्यासाठी कृतीयुक्त शिक्षण द्यावे.
④ या अवस्थेतील बालकांना औपचारिक शिक्षण द्यावे.
⑤ बालकाकडून परीकथा सांगून त्यांच्या काल्पनिक विकासांना चालना द्या

② किशोरव्यवस्थेतील बालकांच्या विकासात शिक्षकांची भूमिका.

① मुलांना प्रवासवर्णने - ऐतिहासिक कथा - वाचायला आवडते. त्यामुळे प्र ऐतिहासिक कथा वाचायला द्यावे.
② विद्यार्थ्यांच्या भावनिक अविष्कारास संधी देण्यासाठी विविध स्पर्धा इ. आयोजन करावे.
③ विद्यार्थ्यांच्या कारक शक्तींचा विकास करण्याची मुलांचे आरोग्य. व्यायाम याकडे लक्ष द्यावे.
④ या अवस्थेतील बालक खेळण्यात दंग असतात. त्यामुळे त्यांच्या आहा विश्रांती याकडे लक्ष द्यावे.

Page :
Date : / /

आई! होऊ दे ना जन्म मला.......

लेखिका - लता दानखेडे
मुद्दे - ① उंच भरारी ② पायगुण अशुभ

महात्मा ज्योतिबा फुले आणि क्रांती ज्योती सावित्रीबाई फुले यांनी मुलींसाठी शिक्षणाच्या वाटा मोकळ्या करून दिल्या.

① उंच भरारी.

आजची स्त्री चूल आणि मूल या वेड्या तोडून बाहेर पडली आहे. तिने शिक्षणाची कास धरली आहे. पायलट बनून ती आकाशात उंच उडत आहे. राष्ट्रपती बनून देशाची धुरा सांभाळण्याची अफाट शक्ती तिच्यात सामावलेली आहे. तरी पण आपण हा वर नाकारतो तिचा जन्म माता यशोदा जिजाऊ. शूर इंदिराजी कल्पना चावला यांच्या पराक्रमाने व त्यागाने भारतीय इतिहासात सोनेरी अक्षरांनी पान लिहिले गेले आहे. मग या कोवळ्या कळ्या खुडण्याचा अधिकार तुम्हाला नाही ती गर्भातील कोवळी कळी असेच म्हणत असतात.

आई! होऊ दे ना जन्म मला
तुझ्या उदरी
यशोधरा बनेन मी
क्रांतीचा संदेश देईन.

② पायगुण अशुभ.

माझ्या जन्माच्या वेळी माझ्या आजोबांना अर्धांग वायूचा झटका आला म्हणून आई मला अशुभ म्हणत होती. आईची नकोशी हे सत्य जीवन उदरात साठविलेले पण मी एक कुटुंब असे पाहतले की त्यात एक बहीण नसे म्हणून अविवाहित राहून माता पित्यांचा व भावांचा आधार बनली. पण आताचा काळ बदलला आहे. मुली आता शिक्षण घेत आहेत दोन्ही घराण्यांची

Page :
Date : / /

यानेकी शिक्षकाला पुढील भूमिका पार पाडाव्या लागतात.

① मूल्यमापन प्रक्रियेचे ज्ञान ② मूल्यमापन साधनांचा वापर करण्याची भूमिक
③ प्रश्नप्रकाराच्या स्वरूपाचे ज्ञान ④ माहितीचे विश्लेषण अर्थविवेचन
⑤ पालकांना पाल्याच्या प्रगतीची माहिती देणे.

वर्गव्यवस्थापनामध्ये भूमिका –

① अध्यापकाची भूमिका-
शिक्षकाने आपल्या प्रभावी अध्यापनातून विद्यार्थ्य
मध्ये अध्ययनाची गोडी करावी. शिक्षक हा व्यासंगी, आशावादी, प्रेमळ,
तळमळीने शिकवणारा, कर्तव्यदक्ष, चारित्र्यसंपन्न असावा.
② व्यवस्थापकाची भूमिका-
एक व्यवस्थापक म्हणून वर्गातील विविध घटक
संतुलन साधण्याचा प्रयत्न करावा.
③ संशोधकाची भूमिका-
शिक्षकाने वर्गातील प्रत्येक समस्येकडे संशोधन वृ
पहाणे आवश्यक आहे. वर्गातील समस्या सोडविण्यासाठी संशोधन पद्धत
वापर करावा.
④ समुपदेशकाची भूमिका-
विद्यार्थीनांना येणाऱ्या अडचणी व त्यांच्या भ
आयुष्यातील गरजा याविषयी जाणीव जागृती करून त्यांची समस्या स
साठी योग्य पर्याय सुचवावा.
⑤ सामाजिक कृतीची भूमिका-
शिक्षकाने समाजात जाऊन समाजातील
समस्यावर उपाय शोधून काढण्याचा प्रयत्न करावा.